

INFORMACE A PODNIKOVÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY V LH

Josef Lenočh

Seminář s názvem „Informace a podnikové informační systémy v LH“ se uskutečnil ve dnech 3.–4. května 2018 v Brně pod hlavičkou Komise lesnické ekonomiky Odboru lesního hospodářství České akademie zemědělských věd (ČAZV) ve spolupráci s brněnskou firmou HA-SOFT, s.r.o., předním dodavatelem komplexního řešení podnikového informačního systému pro lesní majetky a lesnické firmy. O aktuálnosti a atraktivitě vybraného tématu semináře svědčí fakt, že komise se sešla za celou třiačtyřicetiletou historii své obnovené činnosti v rekordně nejvyšším počtu více než šedesáti účastníků. Komise se tématem informací a informačních systémů pro lesní hospodářství zabývala naposledy na svém jarním zasedání v dubnu roku 2001. Co je pro lidský život sedmnáct let – skoro dospělost, to je ve světě informačních technologií několik generací.

Skladba vyžádaných příspěvků, které byly předneseny první den semináře, měla za cíl přiblížit schéma získávání, předávání, zpracování a využívání informací o lese a lesním hospodaření, tedy sklenout logický oblouk: od získávání informací o lese a jejich vstupu do podnikových informačních systémů přes zpracování dat a využívání informací v rámci podnikových informačních systémů (výroba, ekonomika) až po výstup informací z podnikových informačních systémů ven a jejich využití pro statistická hlášení v dalších oblastech.

Navečer prvního dne semináře se účastníci komise přesunuli do sídla firmy HA-SOFT, s.r.o., v brněnských Židenicích. Pro zájemce byla uspořádána komentovaná prohlídka jednotlivých prostor, kde se vyvíjí a servisuje software, a proběhl výklad o uložení a zabezpečení zákaznických dat na cloudu.

Druhý den dopoledne se konala exkurze v lesním porostu Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny. Exkurze byla zaměřena na prezentování jak mobilních aplikací softwaru SEIWIN 5 firmy HA-SOFT, určených pro lesní majetky a lesnické firmy, tak mobilní aplikace MOBILES SSL, vyvinuté ÚHÚL pro státní správu lesů. Přímo v lesním porostu byly jednotlivé aplikace převáděny z tabletu na velkoplošný monitor. Prezentování jednotlivých úloh, aplikací, funkcí a typovacích kroků si mohli účastníci exkurze, kterých se zde sešlo skoro

čtyřicet, vyzkoušet na zapůjčených tabletech. Účastníkům bylo předvedeno a mohli si i vyzkoušet, jak je s pomocí chytrého mobilního telefonu či tabletu možné používat mobilní mapy (vč. pořizování zákresů), hospodářskou knihu, lesní hospodářskou evidenci, zakládat skládky na odvozním místě, typovat odvozní listy (vč. tisku na mobilní tiskárně), sledovat bilanci zásob a používat mobilní EET prodeju (také vč. tisku na mobilní tiskárně). Venkovní exkurze byla zakončena společným obědem na zámku ve Křtinách.

SHRNUTÍ JEDNOTLIVÝCH PŘÍSPĚVKŮ

Ing. Jaroslav Gabzdil

Jak bývá již tradicí, první příspěvek se věnoval historii, tentokrát v oblasti zpracování informací v lesním hospodářství. Dle Konšelova dvoudílného naučného slovníku přednášející vysvětlil důvody vzniku a původní významy mnoha odborných termínů používaných v lesnické administrativě. Dále pan Gabzdil seznámil přítomné s historií zemských desek, s jejich jednotlivými typy a obecně pak s vývojem evidence vlastnictví půdy a jiných nemovitostí. Příspěvek zakončil krátkým příkladem tzv. „Zlaté knihy“ moravských šlechtických rodů Žerotínů a Pražmů z Bílkova.

Ing. Jaromír Vašíček, CSc.

ředitel Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů

Jaromír Vašíček se ve svém příspěvku zabýval celým širokým spektrem informací o lesích a lesním hospodářství, které poskytuje ÚHÚL, podrobně pak po jednotlivých kategoriích:

- oblastní plány rozvoje lesů,
 - lesní hospodářské plány,
 - lesní hospodářské osnovy,
 - odborný lesní hospodář,
 - informace o myslivosti (hranice honiteb, myslivecká statistika...),
 - Národní inventarizace lesů,
 - činnost pověřené osoby podle z. 149/2003 Sb., „o RMLD“ – ERMA,
 - činnost pověřené osoby podle zák. 226/2013, „o dřevě“ – CESNAP,
 - dálkový průzkum LMS,
 - zdravotní stav lesů LANDSAT, SENTINEL,
 - odborná posouzení a znalecké posudky.
- Na webových stránkách ÚHÚL je k dispozici mnoho zajímavých informací, např. výstupy Národní inventarizace lesů v ČR, katalog datových informací, katalog mapových informací apod. Na webových stránkách MZe jsou zase umístěny informace o stavu lesa a myslivosti v ČR.
- Z dalších zdrojů je možno používat:
- ČSÚ – zákon o statistice,
 - CENIA – licence,
 - ČUZK – licence,
 - Topografický ústav Dobruška – licence atd.

Ing. Pavel Čacký
zástupce ředitele ŠLP ML Křtiny
pro hospodářskou činnost

Nejprve byla představena stručná charakteristika majetku a hospodaření Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny. Dále byly vyjmenovány všechny moduly podnikového informačního systému SEIWIN 5, který podnik používá. Následovala podrobná charakteristika tohoto informačního systému, vč. aspektu, které se u ŠLP ML Křtiny coby součásti veřejné vysoké školy Mendelovy univerzity v Brně vyskytují. Pan Pavel Čacký závěrem svého vystoupení uvedl požadavky, které byli požadovány před pořízením na informační systém a které mají teď splněny, a další možnosti využití dat, které jim systém navíc poskytuje.

Ing. Ladislav Hudeček
manažer kontroly a řízení procesů správy
Biskupských lesů Biskupství ostravsko-
opavského

Přednášející nejprve představil historii a současný stav Biskupských lesů. Poté podrobně vyjmenoval požadavky na výrobní a ekonomický software, který měli v okamžiku prvotního pořízení softwaru. Účastníky seznámil s jednotlivými logickými kroky a aspekty, které provází výběr pořízení podnikového informačního systému, vč. uvedení výhod a nevýhod u správy jejich majetku. Dále se podělil o velmi cenné zkušenosti při implementaci, ostrém rozjezdu a mnohaletém používání vybraného softwaru SEIWIN 5. Svě obsahově velmi dobře zpracované vystoupení zakončil výčtem přínosů a výhod, které jejich softwarové řešení nabízí, a uvedl konkrétními příklady, jak je třeba mít software efektivně nastavený a využívaný.

Ing. Pavel Nýdrle
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

Tento příspěvek se zabýval návazností jednotlivých statistických hlášení a výkazů na podnikový informační systém: LES 1-01 Roční výkaz o hospodaření v lesích, LES 1-04 Čtvrtletní výkaz o prodejních cenách surového dříví, LES 2-01 Roční výkaz o nákladech a výnosech v lesním hospodářství, LES 8-01 Roční výkaz odvětvových ukazatelů v lesnictví, Roční hlášení o výskytu lesních škodlivých čini-

telů (LOS) apod. Návaznost na podnikové informační systémy byla podrobně demonstrována na vybraném příkladu výkazu LES 2-01.

Ing. Josef Lenoč, Ph.D.
ÚLDEP LDF MENDELU

Příspěvek byl zahájen vzpomínkou na jednání a výstupy komise na téma „Informace a informační systémy v LH ČR“ v roce 2001. Mimo jiné bylo zmíněno, že tehdejší předpoklad „vyučovat na vysokých školách budoucí lesní inženýry modelování ekonomických variant hospodaření“ se nenaplnil, místo toho výuka směřuje k osvojení si elektronického LHP, LHE a elektronického typování výrobních a ekonomických dokladů v lesnickém provozu. Dále byl prezentován přehled aktuálně vyučovaných předmětů v oblasti výpočetní techniky a informačních systémů na středních lesnických školách a lesnických fakultách v ČR. Na LDF MENDELU je v rámci předmětu Hospodářská informatika už dva roky používána ostrá verze SEIWIN 5 (poskytnutá ŠLP ML Křtiny) pro podrobnou výuku úloh LHP, mapy, LHE a celá výroba, a to na cvičeních v průběhu zimního semestru u studentů třetího ročníku bakalářského oboru Lesnictví. Obdobně se připravuje výuka na FLD ČZU, kde budou studenti pracovat ve výuce s ostrou verzí SEIWIN 5, poskytnutou ŠLP Kostelec nad Černými lesy. Vybrané střední lesnické školy budou mít pro výuku stejný software s daty svého ŠLP.

Ing. Petr Lasota
obchodní ředitel HA-SOFT, s.r.o.

Pan ředitel se ve svém vystoupení zabýval komplexním řešením podnikového informačního systému, výhodou používání cloudu (hostingu) a výhodami zálohování a zabezpečení dat na profesionálně spravovaném firemním cloudu. Seznámil přítomné s jednotlivými aspekty nakládání s daty v lesním hospodářství dle legislativních požadavků GDPR. Na závěr pozval všechny přítomné na společenský večer.

ZÁVĚR

Účastníci komise lesnické ekonomiky ocenili výběr tématu tohoto jednání. Bylo konstatováno, že v posledních letech vývoj v oblasti elektronického zpracování dat a informací v lesním hospodářství

(výrobní a ekonomická agenda) postoupil kupředu mílovými kroky. Možnosti mobilních aplikací se vyvíjí a budou vyvíjet tempem přímo revolučním.

Během jednání komise zazněla celá řada důležitých zásad vnímání a používání informačních systémů v LH:

- Zvyšující se potřebnost přesných a aktuálních informací nezbytných pro zodpovědné, odborné a efektivní řízení.

- Stále narůstající administrativa a s ní spojené požadavky na objem, rychlost a kvalitu zpracování a předávání dat.

- Prvotní pořizování dat už elektronickým způsobem, jejich další digitální přebírání, zpracování a výstupy.

- Důraz na zálohování a zabezpečení firemních dat, nejen v souvislosti s legislativou GDPR (ochranou osobních údajů), ale i proti zcizení, zneužití, ztrátě či zašifrování dat dalším subjektem.

- Elektronické informační systémy jakožto moderní technologie (inovace) zvyšují produktivitu THP a také zvyšují stále nízkou přidanou hodnotu v lesním hospodářství.

- Informační systémy (hardware i software) jsou výrobním prostředkem, který má náklady – výnosy a také svoji návratnost a následnou ziskovost.

- Při výběru hardwaru i softwaru jsou naprosto klíčové parametry rychlost přístupu, uživatelská přívětivost, požadovaná praktická stručnost, rychlost zpracování a zejména spolehlivost zpracování a výstupu dat.

- Z různých kombinací informačních systémů nabízených na trhu je jednoznačně časově a finančně nejvýhodnější komplexní řešení (LHP + výroba + ekonomika) podnikového informačního systému, vč. současného využívání počítačových a mobilních aplikací se společnou databází na cloudu (hostingu).

- Měsíční či roční dávkové převody dat, sčítání dat mezi softwary různých dodavatelů, vlastní zálohování a zabezpečení dat jsou již dávno historicky překonané. Je to nevyhnutelný projev stále postupující specializace činností na trhu, který přináší uživatelům významnou konkurenční výhodu.

Autor:

Ing. Josef Lenoč, Ph.D.

Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky

a politiky

LDF MENDELU v Brně

E-mail: josef.lenoch@seznam.cz